

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی .....

معاونت بهداشتی

مرکز بهداشت شهرستان .....

مرکز بهداشتی و درمانی روستایی .....

فرم مقررات بهداشت محیط روستا مهد

نام روستا مهد:	تعداد کودکان: .....
مساحت زیر بنا به متر مربع	نوع ساختمان روستا مهد:
نوع مالکیت روستا مهد:	☐ قدیمی (عمر ساختمان بالاتر از ۱۵ سال)
☐ دولتی	☐ نوساز (عمر ساختمان پایین تر از ۱۵ سال)
☐ خصوصی	☐ خشت و گل / کانکس / کپر
☐ نیمه دولتی	آدرس و شماره تلفن .....
تاریخ بازدید: اول	دوم .....
سوم	مطابقت با آیین نامه ✓ عدم مطابقت با آیین نامه ×

ردیف	بازرسی سوم	بازرسی دوم	بازرسی اول	متن مواد آیین نامه
۱				ماده ۱ - مکان احداث روستا مهد در داخل محدوده روستا باشد و موقعیت آن در مجاورت منابع آلاینده های محیط زیستی واقع نشده باشد.
۲				ماده ۲- کلیه شاغلین روستا مهد موظفند، دوره آموزشی ویژه بهداشت عمومی را بترتیبی که معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعلام می نماید گذرانده و گواهینامه معتبر آنرا دریافت دارند.
۳				ماده ۳- مدیران و شاغلین روستا مهد موظفند، کارت معاینه پزشکی معتبر در محل کار خود داشته و هنگام مراجعه بازرسین بهداشت ارائه نمایند. کارت معاینه پزشکی منحصرأ از طرف مراکز بهداشت شهرستان و یا مراکز بهداشتی درمانی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر خواهد شد. مدت اعتبار کارت فوق برای مدیران و شاغلین روستا مهد حداکثر یک سال می باشد.
۴				تبصره ۱: مدت اعتبار کارت معاینه پزشکی برای شاغلینی که در در طبخ و توزیع دخالت دارند حداکثر ۶ ماه می باشد. تبصره ۲: شاغلینی که ارتباط مستقیم با کودک ندارند از جمله سرایدار، باغبان و.... از رعایت مفاد ماده ۲ و ماده ۳ مستثنی میباشند.
۵				ماده ۴- شاغلینی که در روستا مهد کار میکنند باید ملبس به لباس کار تمیز و برنگ روشن باشند.
۶				ماده ۵- مدیران روستا مهد موظفند برای هریک از شاغلین خود جایگاه مناسبی (گنجه، کمده...) بمنظور حفظ لباس و سایر وسایل شخصی در محل تهیه نمایند.
۷				ماده ۶- کلیه شاغلین روستا مهد موظفند بهداشت فردی و نظافت عمومی محل کار خود را رعایت نمایند.

رتبه	بازرسی سوم	بازرسی دوم	بازرسی اول	متن مواد آئین نامه
۸				ماده ۷- استعمال هر گونه مواد د خانی توسط شاغلین و مراجعه کنندگان در روستا مهد ممنوع است.
۹				ماده ۸- جعبه کمکهای اولیه با مواد و وسایل آن شامل گاز استریل ، باند ، پماد سوختگی ، قیچی ، چسب زخم ، ماده ضد عفونی کننده ، پنبه و...در محل‌های مناسب نصب گردد.
۱۰				ماده ۹- فضای سرانه نگهداری کودک در روستا مهد حداقل یک مترمربع به ازاء هر کودک باشد .
۱۱				ماده ۱۰- کف اتاق های روستا مهد از جنس مقاوم، صاف، بدون درز و شکاف و قابل شستشو باشد.
۱۲				تبصره: کف آشپزخانه و یا آبدارخانه علاوه بر ماده ۱۰ دارای کف شوی و مجهز به شترگلو بوده و نصب توری ریز روی آن الزامیست .
۱۳				ماده ۱۱- در صورت وجود کودک نوپا در روستا مهد کف اتاق بخش نوپا دارای پوشش مناسب ، قابل شستشو ، نرم و تمیز بوده بطوریکه در صورت احتمال افتادن نوپا صدمه ای به بدن یا سر آن وارد نگردد.
۱۴				ماده ۱۲- در صورت وجود فضای بازی در روستا مهد کف آن باید بطور کامل با پوشش نرم ، تمیز و قابل شستشو مجهز شده باشد.
۱۵				ماده ۱۳- پوشش بخشی از محوطه روستا مهد که مورد استفاده اطفال جهت بازی قرار میگیرد باید از موادی مانند ماسه، چمن و موادی که قابلیت ارتجاعی دارند، باشد و از سطوح سخت مانند بتون، آسفالت، موزائیک فرش و امثال آن که حالت ارتجاعی ندارند در زیر وسایل بازی استفاده نشود.
۱۶				ماده ۱۴- دیوار ساختمان روستا مهد باید از کف تا سقف از جنس مصالح مقاوم بوده و طوری باشد که مانع لانه گزینی حشرات و جوندگان شود.
۱۷				ماده ۱۵- پوشش بدنه دیوارها به استثنای سرویس های بهداشتی از جنس قابل شستشو باشد . پوشش بدنه دیوار سرویس های بهداشتی از کف حداقل ۱۵ سانتی متر از سنگ ، کاشی یا سرامیک وبعد از ۱۵ سانتی متر تا زیر سقف از جنس قابل شستشو باشد.
۱۸				ماده ۱۶- سقف باید صاف، مسطح، بدون ترک خوردگی و درز و شکاف باشد
۱۹				ماده ۱۷- وضع درها و پنجره ها باید دارای شرایط زیر باشد. الف) درها و پنجره ها از جنس مقاوم، سالم ، بدون ترک خوردگی و شکستگی ، زنگ زدگی و قابل شستشو بوده و همیشه تمیز باشد. ب) درها و پنجره های مشرف به فضای باز باید مجهز به توری سالم و مناسب باشد به نحوی که از ورود حشرات و جوندگان بداخل جلوگیری نماید.
۲۰				ماده ۱۸- کلیه وسایل آموزشی برقی باید از ایمنی لازم برخوردار باشند.
۲۱				ماده ۱۹- کلیه وسایل بازی کودکان باید تمیز باشد
۲۲				ماده ۲۰ - هیچگونه وسایل لبه دار ، تیز و برنده در دسترس کودکان نباشد
۲۳				ماده ۲۱- چرخ و فلک، سرسره و تاب مورد استفاده باید استاندارد بوده و با رعایت کامل موارد ایمنی نصب شده باشد.
۲۴				ماده ۲۲- اسباب بازی ها و خمیر بازی کودکان از مواد غیر بازیافتی و استاندارد باشد.
۲۵				ماده ۲۳- کلیه سیم کشی وسایل الکتریکی و تمامی کلیدها و پریزها با رعایت کامل مقررات ایمنی نصب و دارای حفاظ و درپوش مناسب باشند.

ردیف	بازرسی سوم	بازرسی دوم	بازرسی اول	متن مواد آئین نامه
۲۶				ماده ۲۴- آب مصرفی روستا مهد باید مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد.
۲۷				ماده ۲۵- جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب روستا مهد باید مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد.
۲۸				ماده ۲۶- وضعیت توالت و دستشویی های مورد استفاده اطفال باید بهداشتی و مناسب باشد. وجود حداقل یک چشمه توالت و یک دستشویی الزامی است .
۲۹				ماده ۲۷- زباله تولیدی باید به روش بهداشتی جمع آوری و دفع گردد.
۳۰				ماده ۲۸- فضای داخل روستا مهد باید عاری از هر نوع پشه ، مگس و سایر حشرات باشد. همچنین نگهداری سگ ، گربه و سایر حیوانات در داخل روستا مهد ممنوع میباشد.
۳۱				ماده ۲۹- برای جلوگیری از حریق و انفجار و سایر خطرات احتمالی در روستا مهد باید پیش بینی های لازم انجام گرفته و همچنین روستا مهد مجهز به وسایل اطفاء حریق باشد .
۳۲				ماده ۳۰- اجاق خوراک پزی ، بخاری و... و نوع مواد سوختنی آنها باید استاندارد باشد.
۳۳				تبصره:لوله کشی گاز روستا مهد باید براساس استاندارد و تحت نظارت شرکت گاز انجام شود.
۳۴				ماده ۳۱- کلیه میزها و صندلی های مورد استفاده کودکان باید سالم و بدون شکستگی و ابعاد و ارتفاع پایه آنها متناسب با وضعیت جسمانی و بدنی کودکان باشد.
۳۵				ماده ۳۲- تهویه (طبیعی و یا مصنوعی) باید بنحوی صورت گیرد که همیشه هوای داخل روستا مهد سالم، تازه، کافی و عاری از بو باشد.
۳۶				ماده ۳۳- روشنایی ترجیحا از طریق نور طبیعی تامین و در صورت استفاده از نور مصنوعی مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد.
۳۷				ماده ۳۴- نگهداری هر گونه وسایل اضافی و مستهلک و مستعمل و مواد غذایی غیر قابل مصرف در محل روستا مهد ممنوع است .
۳۸				ماده ۳۵- مواد غذایی فاسد شدنی در یخچال نگهداری شوند .
۳۹				ماده ۳۶- مواد غذایی خام و پخته نباید در کنار یکدیگر نگهداری شوند.
۴۰				ماده ۳۷- میوه و سبزیجات خام مصرفی باید مطابق دستورالعمل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سالم سازی گردد .
۴۱				ماده ۳۸- مواد غذایی فاسد نشدنی در محل مناسب نگهداری شود.
۴۲				ماده ۳۹- مدیران روستا مهد موظفند از ورود و دخالت افراد متفرقه در امور تهیه و توزیع مواد غذایی جلوگیری نمایند.
۴۳				ماده ۴۰- ظروف مورد استفاده در توزیع و نگهداری غذای کودکان باید سالم و تمیز باشد.
۴۴				ماده ۴۱ - نوع ظروف مورد استفاده در توزیع و نگهداری مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد. (الویت با ظروف استیل میباشد).
۴۵				ماده ۴۲- مواد غذایی باید با رعایت کامل ضوابط بهداشتی حمل گردد.
۴۶				ماده ۴۳- در صورت عدم وجود آشپز خانه در محل ، سرو غذا در حداقل زمان ممکن صورت گیرد ، بطوریکه غذای طبخ شده حرارت ۶۰ درجه سانتی گراد اولیه خود را از دست ندهد .
۴۷				ماده ۴۴- ظروف غذا پس از شستشو ، در محل مناسب و مخصوص (قفسه ، گنجه و....) نگهداری شود.
۴۸				ماده ۴۵- قفسه ، گنجه و... باید قابل نظافت کردن و همیشه تمیز باشد

بازرسی سوم	بازرسی دوم	بازرسی اول	وضعیت بازرسی نام و نام خانوادگی
			۱- بازرسی بهداشت محیط
			۲- مسئول بهداشت محیط
			۳ - مسئول بهداشت محل یا نماینده تام الاختیار
			۴- مدیر مهد کودک

آیین نامه مقررات بهداشتی روستا مهد

در اجرای تبصره ۳ قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی مصوب آذر ماه ۱۳۷۹ مجلس محترم شورای اسلامی و بند ۱۵ از ماده ۹۵ آیین نامه اجرایی قانون مذکور مصوب ۱۳۸۰/۶/۸ تحت شماره ۸۸۰۳، بدینوسیله ضوابط بهداشتی و مفاد آیین نامه اجرایی روستا مهد ها که تحت عنوان " آیین نامه مقررات بهداشتی روستا مهد " را مشتمل بر ۴۵ ماده، و ۳ تبصره بشرح ذیل تصویب می نماید.

تعریف روستا مهد: روستا مهد به مهد کودکی اطلاق می گردد که بر اساس متقاضیان روستایی جهت آموزش دادن به کودکان در سنین قبل از دبستان با همکاری شورای اسلامی و نظارت سازمان بهزیستی تحت ضوابط خاص تشکیل می گردد.

ماده ۱ - مکان احداث روستا مهد در داخل محدوده روستا باشد و موقعیت آن در مجاورت منابع آلاینده های محیط زیستی واقع نشده باشد.

ماده ۲ - کلیه شاغلین روستامهد موظفند، دوره آموزشی ویژه بهداشت عمومی را بترتیبی که معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعلام می نماید گذرانده و گواهینامه معتبر آنرا دریافت دارند.

ماده ۳ - مدیران و شاغلین روستا مهد موظفند، کارت معاینه پزشکی معتبر در محل کار خود داشته و هنگام مراجعه بازرسین بهداشت ارائه نمایند. کارت معاینه پزشکی منحصراً از طرف مراکز بهداشت شهرستان و یا مراکز بهداشتی درمانی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر خواهد شد. مدت اعتبار کارت فوق برای مدیران و شاغلین روستا مهد حداکثر یک سال می باشد.

تبصره ۱: مدت اعتبار کارت معاینه پزشکی برای شاغلینی که در در طبخ و توزیع دخالت دارند حداکثر ۶ ماه می باشد.

تبصره ۲: شاغلینی که ارتباط مستقیم با کودک ندارند از جمله سرایدار، باغبان و... از رعایت مفاد ماده ۲ و ماده ۳ مستثنی میباشند.

ماده ۴ - شاغلینی که در روستا مهد کار می کنند باید ملبس به لباس کارتمیز و برنگ روشن باشند.

ماده ۵ - مدیران روستا مهد موظفند برای هر یک از شاغلین خود جایگاه مناسبی (گنجه، کمد و...) بمنظور حفظ لباس و سایر وسایل شخصی در محل تهیه نمایند.

ماده ۶ - کلیه شاغلین روستا مهد موظفند بهداشت فردی و نظافت عمومی محل کار خود را رعایت نمایند.

ماده ۷ - استعمال هر گونه مواد د خانی توسط شاغلین و مراجعه کنندگان در روستا مهد ممنوع است.

ماده ۸ - جعبه کمکهای اولیه با مواد و وسایل آن شامل گاز استریل، باند، پماد سوختگی، قیچی، چسب زخم، ماده ضد عفونی کننده، پنبه و... در محلهای مناسب نصب گردد.

ماده ۹ - فضای سرانه نگهداری کودک در روستا مهد حداقل یک مترمربع به ازاء هر کودک باشد .

ماده ۱۰ - کف اتاق های روستا مهد از جنس مقاوم، صاف، بدون درز و شکاف و قابل شستشو باشد.

تبصره: کف آشپزخانه و یا آبدارخانه علاوه بر ماده ۱۰ دارای کف شوی و مجهز به شترگلو بوده و نصب توری ریز روی آن الزامیست .

ماده ۱۱ - در صورت وجود کودک نوپا در روستا مهد کف اتاق بخش نوپا دارای پوشش مناسب، قابل شستشو، نرم و تمیز بوده بطوریکه در صورت احتمال افتادن نوپا صدمه ای به بدن یا سر آن وارد نگردد.

ماده ۱۲ - در صورت وجود فضای بازی در روستا مهد کف آن باید بطور کامل با پوشش نرم، تمیز و قابل شستشو مجهز شده باشد.

ماده ۱۳ - پوشش بخشی از محوطه ی روستا مهد که مورد استفاده اطفال جهت بازی قرار میگیرد باید از موادی مانند ماسه، چمن و موادی که قابلیت ارتجاعی دارند، باشد و از سطوح سخت مانند بتون، آسفالت، موزائیک فرش و امثال آن که حالت ارتجاعی ندارند در زیر وسایل بازی استفاده نشود.

ماده ۱۴ - دیوار ساختمان روستا مهد باید از کف تا سقف از جنس مصالح مقاوم بوده و طوری باشد که مانع لانه گزینی حشرات و جوندگان شود.

ماده ۱۵ - پوشش بدنه دیوارها به استثنای سرویس های بهداشتی از جنس قابل شستشو باشد . پوشش بدنه دیوار سرویس های بهداشتی از کف حداقل ۱۵ سانتی متر از سنگ، کاشی یا سرامیک و بعد از ۱۵ سانتی متر تا زیر سقف از جنس قابل شستشو باشد.

ماده ۱۶ - سقف باید صاف، مسطح، بدون ترک خوردگی و درز و شکاف باشد

ماده ۱۷ - وضع درها و پنجره ها باید دارای شرایط زیر باشد.

الف) درها و پنجره ها از جنس مقاوم، سالم، بدون ترک خوردگی و شکستگی، زنگ زدگی و قابل شستشو بوده و همیشه تمیز باشد.

ب) درها و پنجره های مشرف به فضای باز باید مجهز به توری سالم و مناسب باشد به نحوی که از ورود حشرات و چونندگان بداخل جلوگیری نماید.

ماده ۱۸- کلیه وسایل آموزشی برقی باید از ایمنی لازم برخوردار باشند.

ماده ۱۹- کلیه وسایل بازی کودکان باید تمیز باشد.

ماده ۲۰- هیچگونه وسایل لبه دار، تیز و برنده در دسترس کودکان نباشد.

ماده ۲۱- چرخ و فلک، سرسره و تاب مورد استفاده باید استاندارد بوده و با رعایت کامل موارد ایمنی نصب شده باشد.

ماده ۲۲- اسباب بازی ها و خمیر بازی کودکان از مواد غیر بازیافتی و استاندارد باشد.

ماده ۲۳- کلیه سیم کشی وسایل الکتریکی و تمامی کلیدها و پریزها با رعایت کامل مقررات ایمنی نصب و دارای حفاظ و درپوش مناسب باشند.

ماده ۲۴- آب مصرفی روستا مهد باید مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد.

ماده ۲۵- جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب روستا مهد باید مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد.

ماده ۲۶- وضعیت توالت و دستشویی های مورد استفاده اطفال باید بهداشتی و مناسب باشد. وجود حداقل یک چشمه توالت و یک دستشویی الزامی است.

ماده ۲۷- زباله تولیدی باید به روش بهداشتی جمع آوری و دفع گردد.

ماده ۲۸- فضای داخل روستا مهد باید عاری از هر نوع پشه، مگس و سایر حشرات باشد. همچنین نگهداری سگ، گربه و سایر حیوانات در داخل روستا مهد ممنوع میباشد.

ماده ۲۹- برای جلوگیری از حریق و انفجار و سایر خطرات احتمالی در روستامهد باید پیش بینی های لازم انجام گرفته و همچنین روستا مهد مجهز به وسایل اطفاء حریق باشد.

ماده ۳۰- اجاق خورک پزی، بخاری و... و نوع مواد سوختنی آنها باید استاندارد باشد.

تبصره: لوله کشی گاز روستا مهد باید بر اساس استاندارد و تحت نظارت شرکت گاز انجام شود.

ماده ۳۱- کلیه میزها و صندلی های مورد استفاده کودکان باید سالم و بدون شکستگی و ابعاد و ارتفاع پایه آنها متناسب با وضعیت جسمانی و بدنی کودکان باشد.

ماده ۳۲- تهویه (طبیعی و یا مصنوعی) باید بنحوی صورت گیرد که همیشه هوای داخل روستا مهد سالم، تازه، کافی و عاری از بو باشد.

ماده ۳۳- روشنایی ترجیحا از طریق نور طبیعی تامین و در صورت استفاده از نور مصنوعی مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد.

ماده ۳۴- نگهداری هر گونه وسایل اضافی و مستهلک و مستعمل و مواد غذایی غیر قابل مصرف در محل روستا مهد ممنوع است.

ماده ۳۵- مواد غذایی فاسد شدنی در یخچال نگهداری شوند.

ماده ۳۶- مواد غذایی خام و پخته نباید در کنار یکدیگر نگهداری شوند.

ماده ۳۷- میوه و سبزیجات خام مصرفی باید مطابق دستورالعمل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سالم سازی گردد.

ماده ۳۸- مواد غذایی فاسد نشدنی در محل مناسب نگهداری شود.

ماده ۳۹- مدیران روستا مهد موظفند از ورود و دخالت افراد متفرقه در امور تهیه و توزیع مواد غذایی جلوگیری نمایند.

ماده ۴۰- ظروف مورد استفاده در توزیع و نگهداری غذای کودکان باید سالم و تمیز باشد.

ماده ۴۱- نوع ظروف مورد استفاده در توزیع و نگهداری مورد تأیید مسئولین بهداشتی باشد. (الویت باظروف استیل میباشد).

ماده ۴۲- مواد غذایی باید با رعایت کامل ضوابط بهداشتی حمل گردد.

ماده ۴۳- در صورت عدم وجود آشپزخانه در محل، سرو غذا در حداقل زمان ممکن صورت گیرد، بطوریکه غذای طبخ شده حرارت ۶۰ درجه سانتی گراد اولیه خود را از دست ندهد.

ماده ۴۴- ظروف غذا پس از شستشو، در محل مناسب و مخصوص (قفسه، گنجه و...) نگهداری شود.

ماده ۴۵- قفسه، گنجه و... باید قابل نظافت کردن و همیشه تمیز باشد.

دکتر کامران باقری لنکرانی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی